

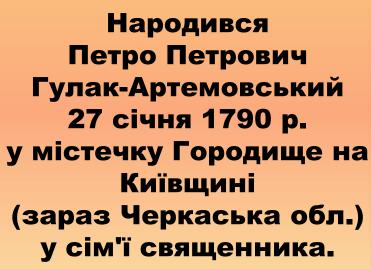
Його як творчу особистість можна охарактеризувати (якщо коротко і в той же час влучно) декількома словами.

Як для свого часу – непересічний, активний, цілеспрямований.

Українська культура та література перебувала під тиском Речі Посполитої, освіта була по кишені лише дітям з багатих родин, знання з польської мови поет удосконалював у мовному середовищі поляків.

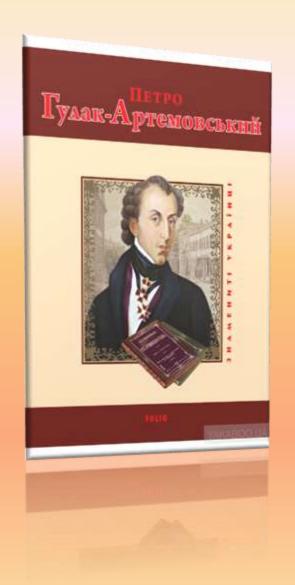

Народжений
на зламі двох століть –
кінець XVIII – початок XIX.
Це свідчить про те, що він
ввібрав дух двох епох. Те, що
він є, певною мірою,
новатором, реформатором.
Сформував інший, власний
світогляд на дійсність.

Гулак-Артемовський не лише поет, перекладач (у XVIII-початку XIX століття активно розвивалася перекладна література), а й байкар. Так, у передмові до байки «Пан і пес» він пояснює як потрібно читати і вимовляти окремі літери і слова. Що це, як не одна з перших спроб унормувати правопис української мови?

Петро Гулак-Артемовський

https://www.youtube.com/watch?v=0iFjh2IdhpA

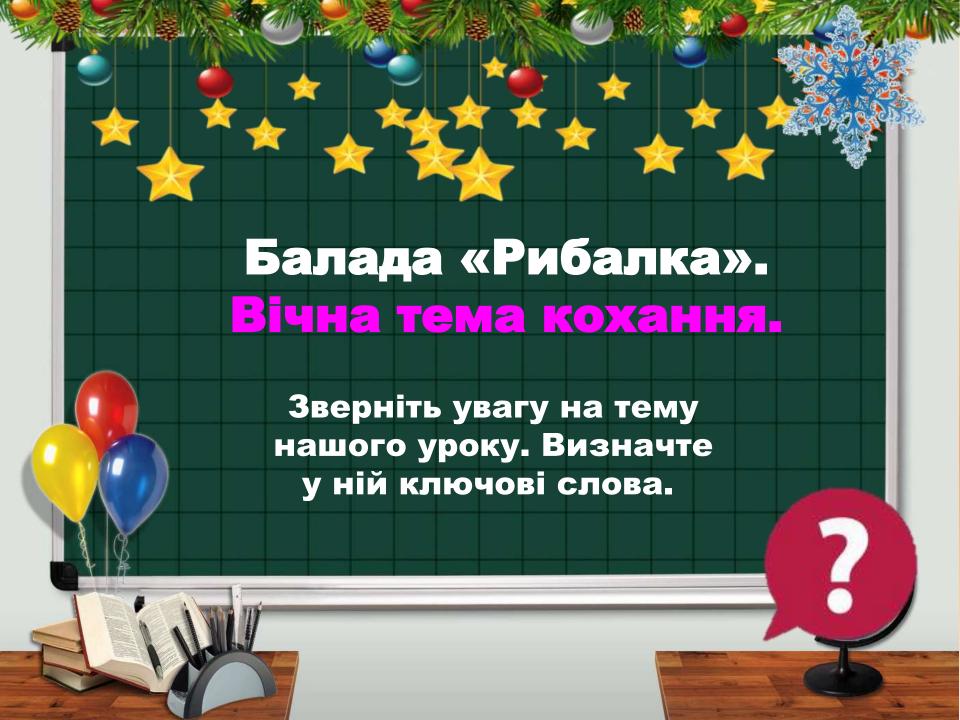

• Отож, бачимо, що Гулак-Артемовський ще й лінгвіст, активний громадський діяч і творчо обдарована людина.

Пам'ятник Гулаку-Артемовському в Харкові

Вічна – та, що назавжди, до кінця життя. Кохання – щире взаємне почуття.

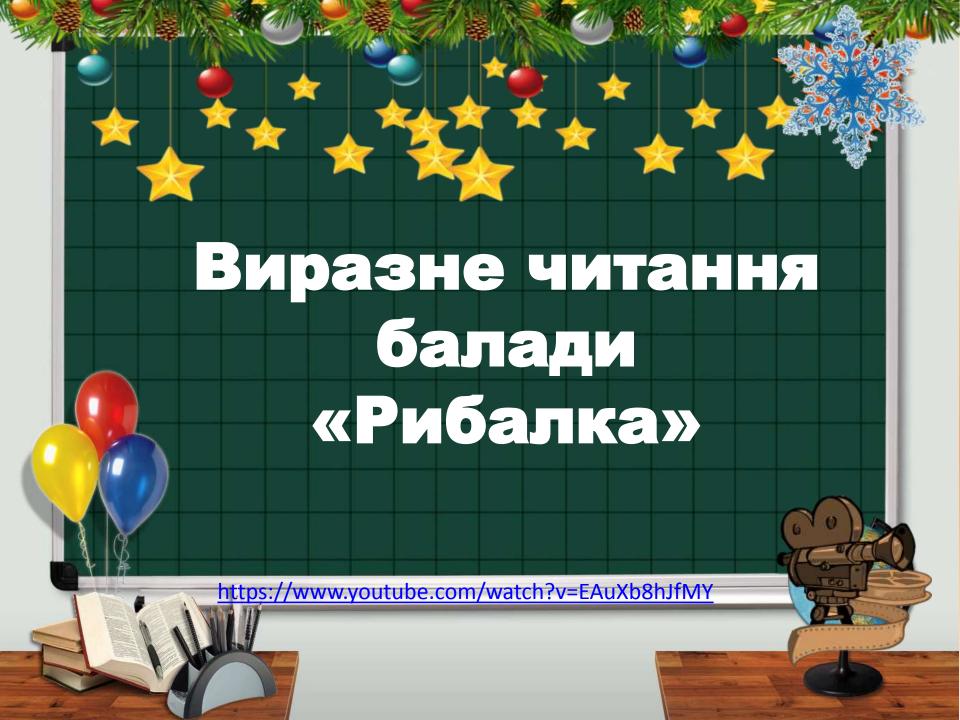
- А чим відрізняється, на вашу думку кохання від любові?
- Чи може бути кохання до мами, Батьківщини?

Історія написання

Літературознавці стверджують, що початок романтизму в українській літературі припадає на час публікації в журналі «Вестник Европы» у 1827 році твору П. Гулака-Артемовського «Рибалка». Письменник указував на особливі причини, що спонукали його передати своєю рідною мовою баладу Гете «Рибалка»: *«Хотів* спробувати: чи не можна малоросійською мовою висловити почуття ніжні, благородні, піднесені, не змушуючи читача чи слухача сміятися, як від «Енеїди» Котляревського і від інших, з тією ж метою написаних віршів?».

Так митець-романтик з благородною невпевненістю в успіху видає свій твір «Рибалка» як просту спробу.

- 1. Яке враження на вас справив твір?
- 2. Які емоції переважають від почутого?
- 3. На що звернули особливу увагу?
- 4. Якщо у вас зараз були б кольорові олівці, як би ви зобразили пейзаж? Які кольори у вас переважали б?
- 5. Про що це свідчить?
- 6. Про що говорять такі рядки балади?

«Що рибка смик – то серце тьох! Серденько щось Рибалочці віщує: Чи то журбу, чи то переполох, Чи то коханнячко?.. Не зна він – а сумує!»

- 7. Як ми знайомимося з образом Дівчиноньки? Наведіть приклад з тексту?
- 8. Що це за Дівчинонька? Хто вона така?
- 9. Що ви знаєте про русалок з української та світової літератури?

Русалка - казкова водяна істота в образі гарної дівчини із довгим розпущеним волоссям й риб'ячим хвостом; водяна німфа.

Русалки – це істоти слов'янської міфології, водяні духи жіночої статі, дівчата-утоплениці. Учені доводять, що слово «русалка» походить від назви річки Руса. Властиві для більшості міфів різних народів (сирени, ундини). Серед українських русалок виділяються мавки (нявки) – із праслав'янської мови «небіжчики». Із латинської «росалія» - назва свята весни. У стародавньому Римі свято dies rosae («розає») – день троянди належить до язичницького, коли поминали померлих, атрибутом дня були вінки зі свіжих троянд.

Ставали русалками дівчата, що потонули чи померли на Зелені свята. В українській міфології входять до класу демонів (перенесення в таємничу сферу). Промені сонця не доходять до них на глибину. Батьківщиною русалок вважали річкові ями Дніпра, звідки вони розходилися по інших водоймах України. Найнебезпечнішим з усіх циклів календарних свят вважався «Русальний тиждень». Коли русалки приваблювали парубків та дівчат і лоскотали їх до смерті.

Образу русалки у світовому мистецтві відводиться вагоме значення. Не один художник звертався до образу русалок. Так, у живописі XIX століття відомі такі полотна:

Цікаві факти

У Варшаві герб має зображення русалки, що тримає меч і щит (syrenka). На емблемі американського кофейного концерну Starbucks зображена сирена, спокуслива русалка, як і кава, що дістається здалеку, із-за морів. (м. Сієтл, США).

Два художні світи у поезії

Реальний (світ Рибалки)

Ірреальний, романтичний (світ Дівчиноньки)

У поезії відбувається злиття двох світів, взаємопроникнення. Русалка мріє про життя із Рибалкою на власній території, у воді, але за традиціями земного життя. Рибалка ж бажає пізнати кохання, і, піддаючись спокусі, потрапляє в ірреальний світ.

Тема твору: розповідь про те, як молодий Рибалка за наполегливими вмовляннями Дівчини-русалки пірнув у воду, намагаючись там продовжити своє життя.

Ідея твору: уславлення

щирого почуття кохання, за допомогою якого можна звабити людину, змінити умови її життя.

творчо обдарована людина

лін<mark>гвіст</mark>

працював учителем у приватному пансіоні

«Велич і безсмертя таланту Петра Гулака-Артемовського»

був домашнім учителем у сім'ях польських поміщиків

активний громадський діяч

> був його ректором

викладав польську мову у Харківському

